

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ'.-φύλ. 13 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 2 ΤΟΥ ΕΠΩΡΕΡΗ 1916 * ΑΡΙΘΜΟΣ 594

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΑΞΙΜ ΓΟΡΚΥ Τὸ τραγῳδὶ τοῦ γερανοῦ (Με ἀ. ρ. Ν. Κα-
στρινῶ).

ΑΛΕΞΗΣ ΘΥΡΑΛΟΣ Ἰσοδοτὴ (τέλο.).

ΛΙΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ Τὸ «Ἀχαεὺς ἤρωτος».

ΔΙΜΗ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ Στὴ θύμῃ σου.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ Τὸ μεγάλο παιδί (τέλος).

ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΙΑΝΕΜΗΣ Ἀπὸ τὰ «Ρωμαγαυῶν» τοῦ Ὁμίρου Κα-
ράμ.

Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ Ἡ αἰ σὴν ἀγάπῃ.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΪ' ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΟΙΞΗ

1

Ἀπὸ παιδί, ἀπὸ παιδί καὶ, ποὐδ' ἀγάπῃ ἀλλάγει. Δὲνα
ἔναι χρονοῦ, ὁ Παῖδος ἡ ἀγάπῃ εὐχέλῃ καὶ σὺ βόλ-
χια τῆς ἀγάπῃ; ἂν ἔναι τῆς ἀγάπῃ τῆς, τὸ σπουδαιότερον τῆν
αἰσθάνθητε ἀνέναντα, γιατί δὲν εἶχαν ἀγάπῃ σὲ ἡλικία νὰ
νιώσει, ἀποσπῆται ἰσχυρὸν τῆς ἀγάπῃ τῆς, ὅχι σὺ δια-
σπῆται, μὴ σὺν ἀγάπῃ ἀγαπῆ, ὅπως τῆ θρησκείῃ, ὅπως
τὸν βίον. Ἦθελε νὰ ἀγαπῆται. Καὶ διὰ τὴ Μαριγούλα, ἡ
ψευτοποιήσῃ σου, ποὺ εἶπαι δὲν τὰ χρονοῦ μεριμνῆσῃ
τοῦ καὶ Ἀρσάκειο, τοῦ εἶπαι ἑκα Κρητικῆς δαίμον, φι-
λοδοξίας τοῦ εἶπαι ζῆλον καὶ ἀναπάντητα, πᾶσι στὸ παιγνίδι
καὶ πᾶσι μὴ ἀλλὰ ἀγάπῃ καὶ κοίτησῃ στὴν ἀγάπῃ τῆς,
πὺς τὸν ἀγάπῃ, ὁ Παῖδος ἀπὸ νὰ χρονοῦ καὶ νᾶν τῆς αἰ-
σθῆσῃ τὸ εἶπαι μὴ τῆς, τραβῆσῃ σὲ μὴ γονιὰ σιωπη-
λῆς, μελαγχολῆς ἂν ἔναι τὰ μάτια του νὰ νιώσῃ.

— Μοῦ ἀγάπῃς, καὶ τὸν εἶπαι μισοκοίτη, τὸ καὶ
μισοκοίτη, ἔπειτ' ἀπὸ λέγο, ζῆλον τῆς σου. Μοῦ ἀ-
γάπῃς; εἶπαι μὴ καὶ σὺ νᾶσαι ἑκα ἑκα!...

Ὁ Παῖδος κοίτησῃ καὶ μελαγχολῆς ἀγάπῃ μεριμνῆσῃ.
Ἦθελε νὰ μὴ μὴ, ἦθελε πολλὰ νὰ πῆ, μὴ ποὺ νᾶσαι
τὸ στόμα του! Ντροπῆσῃ ὅπως εἶπαι ἀπὸ γονιὰ του,
μῆσῃ ἀγάπῃ ντροπῆσῃ μεριμνῆσῃ σὲ κοίτησῃ, ἂν ἡ
γυνὴ του, ὅσο καὶ ἂν ἀγαπῆσῃ τῆς παιγνίδια, τόσο ἀπὸ τῆν
ἀλλῃ μεριμνῆσῃ ἀγωνίζῃται πεισματικῶς νὰ μὴ φανερῆσῃ τῆ
δίφῃ τῆς.

Μὲ τὰ λόγια τῆς Μαριγούλας; ἔναι μὴ δροσῃ ν' ἀπὸ-
νεταὶ στὴν παιδιᾶσῃ ψυχῇ του, ἑκα ἀλλοχάδῃ νᾶν τοῦ
ἡλεσῃ τῆν ἔπαρση. Κι ὅμως ὅλ' ἀπὸ τὰ ἐκδήλῃσῃ μ'
ἑκα:

Στὸν ΠΑΝΟ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟ
τὸν ποιητὴ μου καὶ φίλο μου

— Πᾶσι ὅλο νὰ κοίτησῃς ἔπειτ'!
Κ' ἔπειτ' ἀπὸ τῆν ἀγάπῃ σὺ ζῆλον τῆς, σὺν ἔπαρση,
ἀπὸ τῆς τῆς παιδιὰ νὰ μεριμνῆσῃ τὸ παιγνίδι
τοῦς μεριμνῆσῃ σὺν φίλῃ μὴ τὸ παιδί μου.

Τὸ παιδί τῆ σιωπῆσῃ, ἀλλοχάδῃ τὸ εἶπαι τῆς.
Ἦθελε τὸν εἶπαι, τῆ ἀγάπῃ, πᾶσι σιωπῆσῃ, μὴ σὺν
ἀπὸ τὸ εἶπαι τῆς, ἀπὸ τῆς μὴ, ἔπειτ' καὶ ὁ ἴδιος
καὶ τὸ εἶπαι τῆς ἀπὸ τῆς μὴ, ἔπειτ' δὲν τῆς ἀπὸ
στὸ σιωπῆσῃ του.

Τὸ κοίτησῃ μὴ σὺν ἀπὸ τὸ εἶπαι τῆς μὴ τῆ σιωπῆ
σου. Μὴ σὺν ἀπὸ τῆς, ἀπὸ τῆν ἀπὸ τῆς
χρονοῦσῃ. Τὸ μεριμνῆσῃ! Κεῖνος, ὁ εἶπαι, καί-
τησῃσῃ, ἔπειτ' νὰ εἶπαι, μὴ πᾶσι! Ὅχι μὴ. Ἀπὸ
καὶ τὰ παιδιὰ του εἶπαι μεριμνῆσῃ. Κεῖνος ἔπειτ' ἀπὸ
στὸ σιωπῆσῃ του.

Καλῆσῃ τῆς εἶπαι μισοκοίτη.
— Ἦθελε νᾶσαι, φίλῃ μου!... τοῦ ἀπὸ τῆς με-
ριμνῆσῃ καὶ προσεῖπαι.

Σιωπῆσῃ καὶ τῆν κοίτησῃ ὅσο ποὺ γῆσῃ ἀπὸ τὰ μάτια
του. Κ' εἶπαι τῆς μὴ τὸ σιωπῆσῃ του καὶ αὐτό.

Φίλῃ μου!... Εἶπαι δὲν ἡ Μαριγούλα. Ἐπειτ' νὰ ντρο-
πῆσῃ ποὺ τὸν εἶπαι ἑκα κοίτησῃ καὶ ποὺ τὸν κοί-
τησῃ σιωπῆσῃ γ' αὐτό. Ὅτις κατὰ τῆς τῆς τῆς ἀπὸ τῆς
μεριμνῆσῃ, τῆσῃ ἀπὸ τὸ μεριμνῆσῃ, πρῶτῃ φορᾶ, καὶ πᾶσι καὶ
μεριμνῆσῃ αὐτοῦ ἀπὸ τὸ Ἀρσάκειο.

Ἡ Μαριγούλα ἂν σιωπῆσῃ κατὰ τῆς τέσσερις, μὴ τί
μεριμνῆσῃ; Αὐτὸς δὲν μεριμνῆσῃ. Ὅσο νᾶσαι ἡ ὄρα δὲν ἔπειτ'
ἀλλὰ ποὺ νὰ κοίτησῃ τὰ παιγνίδια καὶ ν' ἀγωνίζῃται νὰ
μᾶσῃ σὲ ποῖο παιγνίδι θᾶσῃ ἡ τάξῃ τῆς.

Ἦθελε ἡ ὄρα, ποὺ μὴ λαχάρῃ τῆν κοίτησῃ. Τὰ κο-
ίτησῃ ἀπὸ τῆς νὰ μεριμνῆσῃ μεριμνῆσῃ ἀπὸ τῆν πόρτα
Νά, καὶ ἡ Μαριγούλα. Ἀπὸ νᾶν τῆ ζῆλον, πᾶσι καὶ κοί-
τησῃ σὲ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου. Καὶ γῆσῃ

που δὲν τὸν εἶδε νὰ τὴν περιμένει. Ἄν τὸν ἔβλεπε, τὸ-
ξερε, θὰν τοῦλεγε πάλι:

— Δὲ ντρέεσαι, φιλημένε!

καὶ θὰ χαράνιζε μὲ τὶς φιλενάδες της.

Ὁ Παῦλος εἶχεν ἀρχινήσει σοβαρὰ νὰν τὴ ντρέπεται. Μεγαλύτερῃ του στὰ χρόνια, πὺ θαρρετῆ ἀπὸ δαύτονε, σερλετῆ, μαριγούλα, πειράχτρα, τὸγε πεῖ καὶ σ' ἄλλες φιλε-
νάδες της, φαίνεται, τὸχανε μάθει καὶ τὰ παιδιὰ τῆς γει-
τονιάς, οἱ φίλοι του, πὸς τονὲ φίλησε, καὶ τὸν πειράζανε, στὴν ἀρχὴ μαζωμένα, ὕστερα πὺ ἀνοιχτὰ καὶ πὺ ἐπίμονα, κ' ἔτσι ὁ φτωχός, σὰ νᾶτανε φταίστης, ἀπόφηνε νὰ περ-
νάει ἀπὸ τὸ σπίτι της, πὺ βρισκότανε λίγο παραπάνω ἀπὸ
τὸ δικό τους τὸ σπίτι καὶ τὶς Κυριακάδες κατάρφενε τὴ
μάννα του νὰν τονὲ στέλνει σὲ μιὰ θεῖα του, πὺ καθότανε
ψηλά, κατὰ τὸ νταμάρι τοῦ Στρέφου, καὶ νὰ μένει ὅλη τὴ
μέρα καὶ. Ἔτσι τὰ γειτονόπουλα, οἱ φίλοι του, τονὲ χάσανε
κ' ἡ Μαριγούλα μαζί τους.

Τρεῖς τέσσερις βδομάδες περάσανε ἔτσι τὴ Μαριγούλα
δὲν τὴν εἶδε καὶ τὰ γειτονόπουλα ξεχάσανε σιγὰ σιγὰ τὸ
φιλὶ καὶ δὲν τὸν πειράζανε πιά. Τὸ ξέχασε δὲ καὶ ὁ ἴδιος!

2

Μιὰ Κυριακῆ, σὺν ἀπόλυσε ἡ ἐκκλησιὰ καὶ ὁ Παῦλος μὲ τὰ
γιορτινά του, καμαρωτός καὶ λυγιστός, γύριζε σπίτι του,
τονὲ ζύγωσε ἡ Φιφίκα, ἡ μικρότερη ἀδερφή τῆς Μαριγού-
λας, ἕνα κοριτσάκι ὀλόξανθο, ἔξη ἔφτὰ χρονῶνε, τοῦδωσε
ἕνα χαρτάκι, διπλωμένο στὰ τέσσερα, καὶ τοῦτε:

— Ἡ Μαριγούλα, μούτε, ἂ θέξ, νάρθεῖς πὺν θὰ πάει
μαζὶ μὲ τὴν Ἄννα καὶ μὲ τὰλλα τὰ κορίτσια πίσω ἀπὸ τὸ
Κάστρο νὰ μάσουνε παπαρούνες...

— Ἦστε θὰ πάνε; ρώτησε κοκκινίζοντας.

— Μὰ νὰ, τώρα σὲ λίγο!...

— Καὶ...!

Κ' ἡ Φιφίκα ἔφυγε. Αὐτὸς ξεδιπλωσε τὸ χαρτί, ἕνα κομ-
ματάκι κομμένο ἀπὸ τετραδίο χαρακωμένο τοῦ σχολειοῦ,
καὶ διάβασε:

Ἀλημονοῦνται τὰ φιλιά, ξεχνοῦνται οἱ ἀγάπες
καὶ οἱ ἄνθρωποι βλέπονται σὺν ξένοι. σὰ διαβάτες.

χαρακωμένο καλλιγραφικά, μὲ τὸ χέρι τῆς Μαριγούλας.

Διαβάζοντάς το κοκκίνισε ἀκόμα περισσότερο. Γιατί τοῦ
τῶστελενε αὐτό; Γιὰ νὰ τὸν κοροιδέψει; Ἔτσι φαίνεται. Καὶ
διάβασε καὶ ξαναδιάβασε τὸ στιχάκι, ὅσο πὺν τῶμαθε ἀτόξω
κ' ἔσκισε κομματάκια κομματάκια τὸ χαρτί καὶ τὸ πέταξε,
γὰ νὰ μὴν τοῦ τὸ βρεῖ ἡ μητέρα του κ' ἔξει φωνές.

Νὰ πάει στὴν Ἀζρόπολη μὲ τὴ Μαριγούλα, ὅπως τοῦ
τὸ παράγγειλε; Τὸ συλλογίζότανε μοναχὰ κ' ἔτρεμε ἀπὸ
φόβο καὶ ἀπὸ ντροπὴ!... Ὅχι καὶ νὰν τὸ κάνει!... Ὡς
τόσο, ἡ καρδιά του τὸν ἔσπρωχνε νὰ πάει, μὰ ὄχι μαζί της.
Ὅποτε καὶ πὺν νὰν τὸ ξέρει αὐτή!... Νὰ πάει χωρὶά, πὺν
νὰ μὴν τονὲ δεῖ, μόνον πὺν νὰν τὴ δεῖ αὐτὴ.

Καὶ πῆρε τὸ Γιάνγο, τὸ φίλο του καὶ συμμαθητῆ του,
ἕνα παιδί στὰ χρόνια του, μὰ σοβαρὸ κάπως, καὶ τραβήξανε
κατὰ τὸ Κάστρο.

— Τὸ καὶ τὸ μοῦ παράγγειλε ἡ Μαριγούλα...

— Καὶ γιατί δὲν πᾶς;

— Ντρέπονται!...

— Νὰ χαθεῖς, κοντέ!... Τὰ κορίτσια πρέπει νὰ ντρέ-
πουνται, ὄχι εἰσεῖς!

Καὶ τὸ εἰσεῖς ὁ Γιάνγος τὸ τόνισε ξεχωριστὰ, μὲ μιὰ
πόξια ἀνθρώπου πὺν ξέρει τάχα τὶς γυναῖκες. Καρτερούσανε
κεῖ, κάτου ἀπὸ τὸν Ἄρειο Πάγο (τὸ Καραῖο, καθὼς τὸ
λέγανε) καρτερούσανε καὶ κίμπουσι ὥρα, μὲ τὰ μῦτια του
ὁ Παῦλος καρφωμένα στὴν ἀντικρινὴ ἀνηφοριὰ ἀπ' ὅπου
θ' ἀνέβαινε ἡ Μαριγούλα μὲ τὴν Ἄννα καὶ μὲ τὶς ἄλλες
φιλενάδες της, καὶ ὁ Γιάνγος ξαπλωμένος πᾶνω σὲ μιὰ πέτρα
καὶ χορταίνοντας τὸ Φλεβηθιάτικο ἥλιο, ὅτα νὰ καὶ ξεχω-
ρῖζει σὺν παντίερα ἡ ἄλληλη ποδιὰ τῆς Μαριγούλας στὴν
κορφὴ τῆς ἀνηφορίας.

— Νὰ τεξ!... ἔρχονται! ψιθῖοις μὲ σιγανήφου.

— Οἱ ἀνεροῦδες; ρώτησε μισογελιστὰ ὁ Γιάνγος.

— Πάμε νὰ κορφοῦμε!

— Μὴ μᾶς πᾶρουν τὴ μιλιὰ μας;

Καὶ κορφότηξανε γῖσω ἀπὸ τὰ πεσμένα βράχια.

Μὰ σὲ λίγο ἀκούστηκε τὸ ἀσημένιο γέλιο τῆς Μαριγούλας
καὶ ἡ τσιριχτὴ φωνούλα της:

— Ἐλάτε, σᾶς κιάσαμε!... Τὸ κορφοῦμα θὰ παίζουμε;
Σᾶς ἀντικρῶσαμε μὴλς βγήκαμε στὴν ἀνηφοριὰ!...

Καὶ βγήκανε κ' οἱ δύο τους σὰ βρεμένες κόττες ἀπὸ τὸν
κορφοῦνα τους.

— Τὸ κῖναμε γὰ νὰ σᾶς τρομάξουμε!... εἶπε ὁ Γιάν-
γος.

Ὁ Παῦλος δὲν ἔβραζε μιλιὰ. Μὲ τὰ μῦτια του καρφω-
μένα στὸ χῶμα δούσανε. Ἦξ, νᾶνοιχτεῖ ἡ γῖς καὶ νὰ τὸν
καταπιεῖ.

Ἐξείνη τονὲ ζύγωσε:

— Ἐλα, φιλημένε, τοῦτε σιγανά, μὴν καρφώνεις σὲ
ματρός... Πάμε στὰ χοράκια!...

— Πάμε!... τῆς ἀποκοιθήσε.

Καὶ τραβήξανε κατὰ τὰ χοράκια πὺν ἀπλωνόντουσαν
ὀλοπαρῶνα ἀνάμεσα Ἀζρόπολη καὶ Πενύκα. Ἡ Ἄννα
τραβοῦσε μπροστὰ μὲ τὸ Γιάνγο καὶ μὲ τὴ Φιφίκα τὴ μοδι-
στρούλα καὶ ὁ Παῦλος ἔρχότανε πίσω, μὲ τὴν Μαριγούλα,
χρατώντας ἀπὸ τὸ χέρι τὴ Φιφίκα. Ἡλιόλοστο Φλεβα-
θιάτικο πρωῖνὸ, ἀνοιχιάτικο, πῆς, ὀμόρφανε τὰ πάντα
γύρω καὶ ἄνοιγε σὲ χαρὰ καὶ ἀπόλαυση τὴν καρδιά.

— Φιλημένε!... τοῦ σιγῶσεις.

— Νᾶν τὰφίσεις τὰ χορατὰ!... τῆς ἀποκοιθήσε περ-
ραγμένο.

— Γιατί θυμώνεις;

— Νὰ, γιατί σ' ἀκούσε καὶ ἄλλοι καὶ μὲ περιόξουν!

— Γι' αὐτὸ μοναχὰ;

— Καί, γι' αὐτὸ μὰ καὶ γι' ἄλλα!...

— Καὶ ἄλλα!... Καὶ κοί νὰ αὐτὰ τὰλλα, παροκιάδι;
ἐπέμνε, ἴσως παίζοντας μὲ τὴ δούλα του καὶ μὲ τὴ στε-
νοχώρια του. Ποιὰ νὰ αὐτὰ τὰλλα!... Γιατί δὲ μιλιὰ;

— Δὲν ξέρω... μὰ μὴ μὲ πειράξεις πιά!... Νὰ ζήσεις!

— Αἶ, τότε, φίλησέ με καὶ σὲ νᾶμαστε ἵνα ἴσται καὶ νὰ
μὴν μπορῶ νὰ σὲ πειράξω πιά!...

— Νὰ σὲ φίλησω καὶ γώ; ρώτησε φοβισμένος.

— Γιὰ πάρε τὰ μοῦτρα σου καὶ βλέπουμε!... τοῦ εἶπε
τάχα θυμώνοντας.

Μπήκανε στὰ χωράφια κ' ἀρχινήσανε νὰ τρέχουν βλοὶ σὰν παλαβοί, παίζοντας τὸν κροφτούλι. Εἴτανε νὰ κρυφτεῖ ἡ Ἄννα. Ὅποιος τὴν εἴδισε θὰν τὴ φιλοῦσε. Ἡ Ἄννα χάθηκε μὲς στὰ γρασιδία. Οἱ ἄλλοι τρέχανε νὰν τὴ βροῦνε. Σὲ λίγο χάθηκε κ' ἡ Μαριγούλα. Νὰ κρυφτηκε κι αὐτή; Ποιὸς ξέροι! Ὁ Παῦλος ἔφαχνε, ἔφαχνε στὸ ἀντίθετο μέρος ἀπ' ὅπου ἔφαχνε ὁ Γιάγκος, ἡ Φανὴ κ' ἡ Φιρίκι. Χωμένος ὄς στὴ μέση στὰ γρασιδία, ἀνοίγε δρόμο μὲ τὰ χεῖρα του, γὰ νὰ μὴν κάνει ζημιὰ κι ἀγωνιζότανε νὰ βρεῖ, ὄχι τὴν Ἄννα—τί τὸν ἐνοιαίξε γιὰ δαύτην;— μὰ τὴ Μαριγούλα. Ποῦ νὰ κρυφτηκε καὶ γιατί νὰ κρυφτηκε; Μήπως παραπίτησε κ' ἔπεσε σὲ κανένα ξεροπήγαδο; Εἶχε ἀκουστά σπύρι πὼς πίσω ἀπὸ τὸ Καραῖο, στὰ χωράφια, βρισκόντανε ποὺλλὰ ξεροπήγαδα, ἀπὸ τὸν παλιὸ καιρὸ, καὶ πρέπει νάχει κανεὶς τὰ μάτια του ἀνοιχτὰ σὰν πηγαίνει ἀπὸ κεῖνα τὰ μέρη.

Ξάρνω, ἐκεῖ σιμὰ ποῦφαχνε, ἀκουσε κάτι γέλια πηχιά. Μπα! Ἡ Ἄννα εἶναι... Μοναχὴ τῆς γελίας ἢ πάσφῃ!... Ψαχτὰ καὶ σιγανὰ ἔφτασε πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἀκουγότανε σὰν τὰ γέλια. Βρῆκε τὴν Ἄννα καθισμένη σταυροπόδι σὰν γρασιδία.

— Σ' ἔπιασα!... Θὰ σὲ φιλήσω!...

— Ὅχι! Τὴν ἔπιασα ἐγὼ πρώτη καὶ τὴ φιλήσα! ἀκούστηκες ἢ φρονὴ τῆς Μαριγούλας καὶ παρεμερίστηκανε τὰ γρασιδία καὶ σφύθησε κι αὐτὴ σιμὰ στὴν Ἄννα.

Ὁ Παῦλος ἔκανε νὰ φέρε. Ἡ Μαριγούλα τὸν τράβηξε ἀπὸ τὸ χεῖρ, τὸν ἔσυρε σιμὰ τῆς καὶ γελώστας πικριὰ τοῦ φώναξε:

— Ἐλεῖ!... Δὲν πρέπει νὰ μείνεις ζημιωμένος μὲ κ' ἔφαχνες τόση ὥρα!... Φίλησε μένανε... Ἐτσι πὰρ δὲ θὰ μπορῶ νὰ σὲ λέω φιλημένο...

Καὶ οἴμωσε τὸ μάγουλό τῆς τόλοζόκκινο στὰ χεῖλια του. Κ' ἔτσι ἐκεῖ, στὸ Φλεβαριώτικο αὐτὸ κροφτούλι, ποὺ μύριζε ἀνοιξή, πῖνονε στὰ διόδρους γρασιδία κι ἀνάμεσα στὶς ὀλοζόκκινες κι ἀνεμμένες καταποῦδες, ἔδωσε ὁ Παῦλος τὸ πρῶτο φιλή.

3

Μήνες καὶ μῆνες περῶσανε, χρόνος, πῆς, δίχως νὰ παρουσιαστεῖ ἐδαφία γιὰ δευτέρωμα τοῦ φιλοῦ. Τὴν ἔβριεπε, παίζανε μαζί, καμιά φορὰ, τὸ καλοκαίρι μάλιστα, πηγαίνανε καὶ περὶ πῶλο, μὰ μ' ἄλλα παιδιὰ, πίσω ἀπὸ τὴν Ἀγροπόλη, ἢ κι ἀνεβαίνουν ὄς τὸ Μνημεῖο τοῦ Φιλοπλάτου, μὰ κουβέντα καμιά ξεροπήγαδο δὲν κάνανε. Λὲς κ' εἶχανε ξεχάσει καὶ τὸ φιλή ἀκόμα. Ἐκείνη παιγνιδίονα καὶ τσαχίνα καθὼς εἴταν, ποῦδειχνε μάλιστα καὶ λίγο ἀλαφροῦσθη, ὄλο καὶ τὸν πείραζε γιὰ χίλια διὰ πράγματα, κ' ἐκεῖνος αὐτὴ, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, μὲ τὴ φρονὴ του ντροπαλοσύνη καὶ μὲ τὴ δειλία του, μπροστά τῆς σὰ νάχανε τὴ μιλιὰ του καὶ σὲ κάθε πείραγμά τῆς ἀπαντοῦσε μὲ κοιμμένες λέξεις καὶ μὲ μιὰ κοριτσιώτικη ἀλαφροκοκινάδα ποὺ ἀπλώνετανε στὰ μυσείδια του.

Τὸ χειμῶνα, ἓνα βράδι, ἕστερ' ἀπὸ τὸ σκολεῖο, ἀνταμιώσανε στὴν ὀξόλοφρα τοῦ σπιτιοῦ τῆς. Εἴτανε κι ὁ Γιάγκος ἐκεῖ καὶ ἡ Ἄννα κ' ἓνα διὰ κοριτσιὰ ἀκόμα τῆς γειτονιάς. Ἡ κουβέντα τους γιὰ τὸ σκολεῖο καὶ γιὰ τὰ μαθήματα. Ὁ Παῦλος πῆγαινε στὴ δεύτερη τάξη τοῦ Σκολαρχεῖον. Κάνανε τὸ «Ἐνάτιο» τοῦ Λουζιαγοῦ καὶ τῆβρισκε, λέει,

μασταϊόνα μὲ τὴν ἐξήγηση. Ὅλο καὶ τὸνὲ μάλωνε ὁ δασκαλός.

— Μὴ σὲ νοιάζει, τοῦ λέει ἐκείνη. Ἐμεῖς τὸ «Ἐνάτιο» τὸ κάναμε πρότερον στὸ Ἀγροῖο ἐξω καὶ Λεξικό. Ἄ θες, ἔλα κάθε δειλινο, ὕστερ' ἀπὸ τὸ σκολεῖο, σπύρι νὰ σοῦ ξηγῶ τὸ μάθημα τῆς ἄλλης μέρας.

Ὁ Παῦλος δέχτηκε μὲ χαρὰ κι ἀρχινῆσε, ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, νὰ πηγαίνει ταχτικὰ στὸ σπίτι τῆς γιὰ τὸ μάθημα. Μὲ τοῦ μάθημα! Χάχχχ, θες, πειράγματι, κουβέντες γιὰ τῶνα καὶ γὰ τῆλο, παρὰ μάθημα. Ὁξόσο, κάποτε θυμόντοσαν καὶ τὸ μάθημα καὶ σαμῆνοι στὸ μικρὸ τραπέζι τῆς Μαριγούλας φάγανε μαζί τὸ Λεξικό νὰ βροῦνε καμιά λέξη ἢ ξεφύλιζανε τὰ τετράδια τῆς ἐξήγησης νὰ βροῦνε τὰ λέξι ποὺ εἶχε σημεῖοφῆρι ὁ δασκαλός.

— Κοιμήστε, κἀν ἀγροῖομῆτος εἶσα! τοῦλεγε παίνοντας ἕνας πῆξ σφοβρῶς. Δὲν ἐμεῖς ἀκόμα πὼς ἡ μοῖρα θέλει περιστομένη;

— Καὶ ἀν τῆς ἔφαχνε μὲ ὀξία, πάει νᾶναι μοῖρα; τὴ ρωτοῦσε ἀπορόντας.

— Εἶναι κακὴ μοῖρα τότε! τοῦλεγε στοχαστικὰ καὶ σκοπῆσε ἀμέσως τὰ γέλια γιὰ τὸ χωροῖο τῆς, καὶ γελῶσε κι αὐτὸς.

Ὁξόσο μ' ὄλη τὴ σοφία τῆς, δὲν ἔφρανε σοφότερος ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς. Τὸ ἐναντίο, ὅσο πηγαίνανε καὶ τ' ἀμειλιώσανε τὰ μαθήματα καὶ σιγὰ σιγὰ, ἀνωθὰ τους πῆς, σὰν αὐτὰ ποὺ εἴντοσαν, ἀρχινῆσανε ἀπὸ τὴς ἀδιόληρες κουβέντες νὰ πῆφτον, σὲ κουβέντες, μὲ νόημα, μὲ κάπιο νόημα ποὺ κροφτοφύριζε στὴν ἀγάτη. Λασκαῖα ἢ Μαριγούλα καὶ σ' αὐτὲς τὴς κουβέντες, ὅπως καὶ στὸ μάθημα. Ἐσκολομένη, Ἀγροῖομῆτος ντῆξ καὶ στὴν ἀγάτη ὁ Παῦλος. Καὶ χοντροκέφαλος. Δὲν τὰ κατῆ, εἶνε νὰ νιώσει τὰ διαφοροῦμενα λόγια τῆς ἢ κι ἀν κάποτε, τίποσθε, ἢ φρουσιὰ του δειλία τὸν ἐμποδῆζε νὰν τὰ χεῖρ.

— Νὰ σοῦ πῶ τὸ μυστικὸ! τοῦ λέει ἓνα δειλινο.

— Ποῖο μυστικὸ;

— Νά, ἢ Ἄννα σὰ νᾶναι ἐφοτεμένη μὲ τὸ Γιάγκο...

— Καὶ ἢ Μαριγούλα; τὴ ρώτησε δισταχτικὰ.

— Ἡ Μαριγούλα δὲν ἀγαπᾷ κανέναν... Ἡ Μαριγούλα ἀγαπᾷ ἓνα ἀγροῖοκάτσινο!...

Καὶ ὄς του γέλια. Σὰ γύρισε σπύρι του εἶτε καὶ ξανάειπε βοσπῆς του τὰ λόγια τῆς. Ποιὸς νᾶναι τὸ ἀγροῖοκάτσινο; Μήπως μάλιστα ποῖς σφοβρὰ αὐτὸ τὸ τρεῖλοζόκκινο;

Ἐστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ποὺ τὴ ρώτησε, τὴν ὥρα ποὺ κάνανε τίχμα μάθημα, ποιὸς εἶναι τὸ ἀγροῖοκάτσινο ποὺ ἀγαπᾷ, ἀντὶ ἀπάντησῃ ἔσκυψε καὶ τοῦδωσε μ' ἀλαφροδερκοματιὰ στὸ μάγουλό, λέγοντάς του:

— Γιὰ νὰ μᾶδες ἄλλοτε νὰ μὴν εἶσαι περίεργος!...

Ἡ δαγκοματιὰ τὴν ἄλλη μέρα ἔφανε φιλή καὶ μιὰ καὶ δόθηκε τὸ πρῶτο, τὰ φιλιὰ πῆσανε τὸν κατήφορο. Ἀνάμεσα μάλιστα στὰ φιλιὰ ἓνα βράδι, τὴν ὥρα ποὺ χωροῖοτονσαν, πρῶτλειπανε καὶ τὴ θεῖα λέξη:

— Σ' ἀγαπῶ, Παῦλο!

— Καὶ γὼ, Μαριγούλα μου, σ' ἀγαπῶ.

Μὲ σκεμμένο τὸ κεφάλι γύρισε κεῖνο τὸ βράδι σπύρι του. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, μπαίνοντας τὸ δειλι στὸ σπίτι τῆς,

υποφιαζότανε πώς ή μάνα της και τ' αδέρφια της τὸ νύσανε πὼς ἀγαπάει τὴ Μαριγούλα και πὼς μὸλις θὰν τονέ δούνε θὰν τοῦ ποῦνε νὰν τοὺς ἀδειάσει τὴ γωνιά. Πρώτη φορὰ πὸν τονέ δοκίμαζε ἕναν τέτιο φόβο. Φόβο πὸν πάγαινε σπῆτι της και χαρὰ πὸν τὴν ἔβλεπε. Αὐτὸ θὰναι ἡ ἀγάπη, συλλογιζότανε.

Ἔστερ ἀπὸ κανένα μῆνα, πὸν τονέ πέρασε μέσα στὴν ἀνάκατη αὐτὴ συγκίνηση τοῦ φόβου και τῆς χαρᾶς, φεύγοντας ἕνα βράδι, δὲ φιλήθηκε ἀπὸ τὴ Μαριγούλα. Εἶτανε σοβαρὴ σ' ὄλο τὸ μάθημα κείνο τὸ δειλινὸ, και τὴν ὥρα πὸν χωριζόντουσαν τοῦ εἶπε:

— Αὔριο νὰ μὴν ἔρθεις, κημένε... Ἔχουμε διαγωνισμό τούτη τὴ βδομάδα στὴν Ἱστορία και θέλω νὰ μελετήσω...

— Νάρθω μεθαῦριο; τὴ ρώτησε δειλά.

— Οὔτε!... Θὰ σὲ εἰδοποιήσω ἐγὼ πότε νάρθεις...

Ἐφυγε λυπημένος. Εἶχε τόσο κακοσυνηθίσει σ' αὐτὸ τὸ ταχτικὸ μάθημα!.. Μὰ και δὲν ἀπελιζότανε. Μιά δυὸ μέρες και ξαναρχίζουμε. Ἀμηνδέ!... Πέρασανε τρεῖς ἀλάκτες βδομάδες και ὁμως καμιά εἰδοποίηση. Καὶ ἡ Μαριγούλα, πὸν τῆς ἔκανε ἕνα ἀπόγεμα καρτέρι νὰ σχολάσει, και τὴν ζύγωσε νὰν τὴ ρωτήσῃ τὸ πότες, τοῦκοψὲ τὸ ρώτημα στὰ χεῖλια μὲ τὰ λόγια της τοῦτα:

— Φύγε, κημένε!... φύγε ἀμέσως!... Τάχει μυριστεῖ ὁ μεγάλος μου ὁ ἀδερφός και μᾶς παραφυλάει νὰ μᾶς πιᾶσει. Νά, πίσω ἀπὸ τὴ γωνιά εἶναι!...

Κι ὅπου φύγει φύγει ὁ Παῦλος, τρομαγμένος. Αὐτὸ εἶπε τώρα, νάχει φασαρίες και μὲ τ' αδέρφια της! Ἄς πάει νὰ κουρευέται γιὰ μάθημα!

Μὰ λυπότανε κίλας, λυπότανε βαθεῖα πὸν τὰ δειλινὰ αὐτὰ πάνε, χαθῆκανε. Τάναθνυότανε και ἀναστενάξε. Καὶ τὴν ὥρα πὸν πήγαινε ἄλλοτε και χτυποῦσε τὴν πόρτα της γιὰ τὸ μάθημα, τὴν ὥρα τούτη τώρα ταχτικὰ του δὲν εἶχε νὰ καθίσει σπῆτι, ὄρεξη δὲν εἶχε νὰ παίξῃ, ἡ παρέα τοῦ φίλου του τοῦ Γιάγκου τονέ ἐνοχλοῦσε, κ' ἤθελε τὴν ὥρα τούτη νὰ μένει παρᾶμερα μοναχός του και νὰ συλλογιζέται τὰ περασμένα. Εἶχε ἀρχινήσει, βλέπετε, ὁ φίλος νορῆς νὰ γνωρίζῃ και τὴ θύμηση και νὰ τυρανιέται ἀπὸ δαύτηνε.

4.

Ἐνα πρῶτ, στὸ σχολεῖο, τὴν ὥρα ποῦχανε βγεῖ ἀπὸ τὸ μάθημα και παῖζανε στὸ μεγάλη αὐλή, καρτερώντας νὰ χτυπήσῃ τὸ κουδούνι γιὰ τὸ μάθημα τὸ κητοπινὸ, τονέ τράβηξε ὁ Γιάγκος παρᾶμερα και τοῦπε στοχαστικὰ:

— Τάμαδες τὰ νέι; Ἡ Μαριγούλα τάχει ψῆσει μὲ τὸ Νίκο, τὸ φοιτητὴ πὸν κάθεται πάνου ἀπὸ τὸ σπῆτι της...

— Ποῦ τῶμαδες; τονέ ρώτησε ταραγμένος;

— Τοὺς εἶδα!...

— Ποῦ τοὺς εἶδες;

— Τὶ σὲ νοιάζει!

Κι ἀνακατόθηκε μὲ τᾶλλα τὰ παιδιὰ, ἀφήνοντας τονέ Παῦλο σὺξυλο.

Τάχει φρειάξει μὲ τὸ Νίκο, τὸ φοιτητὴ;... Ἄ, ἔτσι ξηγιοῦνται ὄλα. Αὐτὸς εἶνε ὁ διαγωνισμὸς τῆς Ἱστορίας και

αὐτὸ εἶναι τὸ ἀγρίεμα τοῦ μεγάλου της τ' αδερφου! Γιὰ τοῦτο κοίταξε και νὰ τονέ ξεφορτωθεῖ, γιὰ τοῦτο, ὅσες φορὲς και ἂν πέρασε ἀπὸ τὸ σπῆτι της, δὲν τὴν εἶδε οὔτε μιὰ φορὰ στὴν πόρτα ἢ στὸ παράθυρο! Θάτανε κλεισμένη μόνη στὴν καμαρούλα της και θὰ τοῦγραφε ραβασάκια!

Χτύπησε τὸ κουδούνι, μπήκανε στὴν τάξη, ἀρχίνησε και τέλωσε τὸ μάθημα μὰ στ' αὐτιὰ τοῦ Παύλου ὄλη τὴν ὥρα κουδούνιζαν τὰ λόγια:

— Τάχει ψῆσει μὲ τὸ Νίκο, τὸ φοιτητὴ!

Και μιὰ σκέψη σφηνώθηκε στὸ μυαλό του: Πότε θὰ γίνει και αὐτὸς φοιτητὴς γιὰ νὰ τονέ ἀγαποῦνε!

Ἡ Ἄννα, ἡ φιλενάδα τῆς Μαριγούλας, ἕστερ ἀπὸ λίνες μέρες τοῦ ἐπιβεβαίωσε τὰ λόγια τοῦ Γιάγκου. Τάχε χαλάσει μὲ τὴ Μαριγούλα και ζητοῦσε ἀφορμὴ νὰ τὴν κοτσομπολέψῃ, νὰ τὴν ἐχδισηθεῖ. Τὸν ἔπιασε και τοῦ τὰ κατᾶστροωσε ὄλα μὲ τὸ νὶ και μὲ τὸ σῆγια. Εἶναι ξετρελλαμένη μὲ τὸ φοιτητὴ. Δὲν ἔχει μυαλό οὔτε γιὰ σχολεῖο, οὔτε γιὰ τίποτα. Καθεμέρα και μηδενικὸ παίρνει. Κι ὁ φοιτητὴς εἶναι ἕνας ἀγριὰθροπος κ' ἕνας ζουλιάρης, Θε μου φύλαγε!

— Μὴ σὲ δεῖ, κημένε, καμιά μέρα και τῆς κουβεντιάξῃς γιὰ τὸ θὰ σὲ σπᾶσει στὸ ξύλο!

— Ἄς πάρει τὰ μουτρα του! εἶπε πικηκαρίσια, μὰ μέσα του ἀρχίνησε στ' ἀληθινὰ νὰ φοβᾶται τονέ ἀγριὰθροπο, τὸ φοιτητὴ.

Μὰ μὲ τὸ φόβο τοῦ γεννήθηκε κ' ἡ λύσσα στὴν ψυχὴ του. Μιὰ λύσσα νὰ ξετοπίσει τὸ φοιτητὴ, νὰ μπεῖ αὐτὸς στὴ θέση του, ν' ἀγαπηθεῖ ἀπὸ τὴ Μαριγούλα, νὰ βρεῖ τίς πρώτες μέρες, τίς χαρισάμενες, και τὰ φίλιά της νὰ κάνει ἔτσι τὸ φοιτητὴ νὰ λυσσάζῃ κείνος ἀπὸ τὴ ζήλια.

Κι ἀρχίνησε νὰ συγχοπερνᾶει ἀπὸ τὸ σπῆτι της, νὰν τῆς στήνῃ καρτέρι στὸ Ἀρσάκειο νὰ σχολάσει, ἀκόμα και γράμμα νὰ σκεδιάξῃ νὰν τῆς στεῖλῃ. Μὰ ὄλ' αὐτὰ δὲ βαστάζανε πολλὲς μέρες. Ἐνα δειλινὸ πὸν τὴν παραμόνεψε στ' Ἀρσάκειο, και τὴν εἶδε νὰ βγαίνει και τὴν πήρε τὸ κατόπι, σὰν ἔφτασε στὴν ἐκκλησιὰ τῆς Καπνηκαρέας, και τὴ ζύγωσε περισσότερο και τοιμάστηκε νὰν τῆς μιλήσῃ, αἰστανθήκε νὰ τραβιέται ταῦτὶ του ἀπὸ ἕνα χέρι δυνατὸ και γύρισε κ' εἶδε μὲ τρομάρα του τὸ φοιτητὴ και ἄκουσε τᾶγρια τοῦτα λόγια:

— Βρωμῶπαιδο, ἄλλη φορὰ ἂν ξαναπάρεις ἀπὸ πίσω τὸ κορίτσι θὰ σοῦ τὰ ξεκολλήσω ταῦτιά σου!..

Κεῖνη τὴ στιγμὴ γύρισε κ' ἡ Μαριγούλα και βλέποντας τὴ σκηνὴ ξεράθηκε στὰ γέλια. Κι ὁ Παῦλος πὸν πολὺ λογάρισε τὰ γέλια της τὰ σαρκαστικὰ παρὰ τὸ τράβηγμα τῶν αὐτιῶν του. Καὶ γύρισε σπῆτι του καταντροπιασμένος.

Τὸ γέλιο της τὸ σαρκαστικὸ εἶτανε ἡ γιατριά του. Βάλθηκε νὰ τὴν ξεχάσει και τὴν ξεχάσε. Σὲ τοῦτο θὰ συντέλεσε και τὸ τράβηγμα τῶν αὐτιῶν του. Ὁ φοιτητὴς δὲ χωράτενε. Καὶ σκέφτηκε πὼς ἴσως ἔπρεπε νὰ γίνει και αὐτὸς πρῶτα φοιτητὴς και ὕστερα νὰ παίρνῃ τὸ κατόπι τὰ κορίτσια, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ τραβίει αὐτιὰ και νὰ μὴ γελάνε τὰ κορίτσια σὲ βάρος του.

Ἡ ἀγάπη τῆς Μαριγούλας μὲ τὸ φοιτητὴ δὲ βάσταξε και πολὺ. Ἄστατη και ἀλαφροῦτσικια, καθὼς εἶτανε, τονέ παρᾶτησε γλήγορα και στὴ θέση του ἔβαλε ἕνα μουστακαλὴ

αρχιτέκτονα. Σάν τῷμαθε αὐτό, ἀπὸ τὴν Ἄννα πάλι, ὁ Παῦλος καταγόρηκε καὶ τῆς εἶπε:

— Ἄν κοιτάει τώρα ὁ φοιτητῆς ἄς τὴν πάρει τὸ κατόπι. Θὰν τοῦ ξεκολλήσῃ ταυτιά του ὁ ἀρχιτέκτονας καὶ ἡ Μαριγούλα θὰ ξεκαρδιστεῖ στὰ γέλια...

Κεῖνο τὸ βράδι πὸν τῷμαθε αὐτὰ γύρισε στὸ σπιτι του ἰκαιο-τοιμημένος. Ξεδιχῆθηκε!

5.

Περάσανε δυὸ τρία χρόνια. Ὁ Παῦλος μεγάλωσε, φόρεσε καὶ μακριὰ πανταλόνια, πῆγε καὶ στὸ Γυμνάσιο. Ἐκεῖ συν-εδέθηκε στενά μ' ἓνα συμμαθητῆ του. Γιῶτη τὸν λέγανε κ' εἶτανε ἀπὸ ἀρχοντικά μὰ λίγο ξεπεσμένη φαμελιά. Καθότανε κεῖ σιμὰ στὶς Ἀέσφιδες κ' εἶχε δυὸ ἀδερφάδες, τὴ Φλώρα καὶ τὴν Κάκια. Ὁμορφα κωρίτσια καὶ τὰ δυὸ τους. Ἡ Φλώρα καστανή, ἴσαμε δεκαέξι χρονῶνε, ἡ Κάκια στὰ χρόνια τοῦ Παύλου καὶ κάπως σκουρότερη. Μάννα δὲν εἶχανε, πέθανε πρὸ χρόνια ἀπὸ χτικιὸ, κὶ ὁ πατέρας του, ἓνας ψηλὸς καὶ ξεραγιανὸς γέρος, βαρὺς καὶ λιγόλογος, τὰ λίτρενε τὰ παιδιὰ του. Ἐτσι καὶ τὸν Παῦλο σιγὰ σιγὰ, βλέποντάς τονε νὰ πηγαίνει ταχτικά σπιτι καὶ νᾶναι τόσο συνεδμενὸς μὲ τὸ γιὸ του, ἀρχίνησε νᾶν τὸν λογαριάζει γιὰ παιδί του κὶ αὐτόνε.

Ἀπὸ τίς δυὸ ἀδερφάδες τοῦ Γιῶτη, ἡ πιὸ μεγάλη, ἡ Φλώρα, σοβαρὴ καὶ λιγόλογη, μοιάζοντας στὰ φερσίματα σὲ πολλὰ μὲ τὸν πατέρα της, δὲν πῆγαινε ἀπὸ τὴν περασμένη χρονιά πιά στὸ σχολεῖο. Εἶχε μάθει ὅσα χρειάζοτανε μὰ νοικοκυροπούλα, καὶ μελετώντας μοναχὴ της λογιῆς βιβλία συμπλήρωνε τίς σπουδὲς τοῦ σχολεῖο καὶ πλούτιζε τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ της. Ἡ μικρότερη, ἡ Κάκια, πῆγαινε στὸ σχολεῖο τῆς Χίλλ κὶ ὁ χαρακτήρας της, πιὸ ἀνοιχτός, τὴν ἔδειχνε πολὺ μικρότερη μπροστά στὴν ἀδερφή της.

Ὁ Παῦλος τὴν Κάκια τὴ συμπαθοῦσε, μὰ τὴ Φλώρα τὴ σεβότανε. Ὅχι μοναχὰ γιὰτ' εἶτανε ἡ μεγαλύτερη μέσα στὸ σπιτι καὶ γιὰτὶ ὁ γεροΚλωνάρης, ὁ πατέρας της, τῷδειξε τόσες φορές καὶ μπροστά του πὸς τὴν ἔχτιμοῦσε καὶ πὸς λογάριζε τὴ γνώμη της, μὰ καὶ γιὰτὶ ἡ Φλώρα τοῦ φερνότανε πάντα σὰ μεγαλύτερή του ἀδερφή. Μιὰ μέρα πὸν ὁ Γιῶτης τοῦλεγε, μπροσιά της, πὸς στὰ μαθηματικά δὲν τὰ πηγαίνει καὶ τόσο καλά κὶ ὁ καθηγητῆς ὄλο καὶ τὸν γκρινιάζει, ἡ Φλώρα τοῦπε μ' ἀγγελικὸ χαμόγελο μὰ καὶ μὲ αὐστηρότητα ἀδερφῆς μεγαλύτερης:

— Ἐγὼ θέλω σ' ὄλα τὰ μαθήματα νᾶν τὰ πηγαίνεις καλά!...

Αὐτὸ τὸ θέλω της τὸνε συγκλόνισε. Ἄφου τὸ θέλει ἡ Φλώρα, σκέφτηκε, πρέπει καὶ νὰ γίνει. Κ' ἔγινε. Ρίχτηκε μὲ τὰ μούτρα στὴ μελέτη κ' ἔτσι σὲ λίγο ὁ καθηγητῆς του πιά δὲν τὸνε γκρινιάζε. Σάν τῷμαθε αὐτὸ ἡ Φλώρα ἔδειξε πὸς χάρηκε. Τοῦ τῷπε κόλας:

— Νά, πὸν ὅ,τι θέλει ὁ ἄθροπος τὸ καταφέρνει. . .

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ „ΑΧΑΡΑΧΤΗΡΙΣΤΟ“

«Τὸ ἀχαραχτήριστο λοιπὸν τοῦ «Νουμά» εἶναι ὅτι ἐπέτρψε νὰ ὄρθισθῇ ὁ Βασιλεὺς μας διὰ τῶν στηλῶν Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος ἀπὸ ἓνα ξένον».

(«Ἀκρόπολις» 28.6.16, σελ. 1 στήλ. 1).

Τὸ ἄρθρο τοῦ Ψυχάρη, «Ἡ φωνὴ τοῦ Ρήγα», πὸν τυπώθηκε στὸν περασμένο «Νουμά», παρκαυθῆθηκε ἔλεεινά. Ἡ «Ἀστραπὴ» (27. 6. 1916) ἔγραψε τρι-στήλο κύριο ἄρθρο, μὲ τοὺς τρομαχτικὸς τίτλους: «Οἱ μιλιαροὶ καὶ οἱ ἄθεοι ἐναντίον τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἔθνους—Ὁ περιφρημὸς Ψυχάρης καὶ τὰ εἰδῶλα τῆς ξενολατρείας» καὶ ἡ «Ἀκρόπολις» πρωτο-σέλιδο τιτλοφόρο γιομάτο παρκαυθῆση, ἀφου γιὰ Ρήγα παίρνει τὸ Βασιλιά καὶ θαρρεῖ πὸς ὁ Ψυχάρης καλεῖ τὸ Βασιλιά, ἂν ἀνταμῶσει στὸ δρόμο τὸ Βενιζέλο, νὰ σκύψει τὸ κεφάλι του καὶ νὰ τὸν προσκυνήσει.

Ἀνάγκη λοιπὸ νὰ φύγει ἡ παρκαυθῆση. Καὶ πρῶτα πρῶτα Ρήγας εἶναι ὁ συνεργάτης μας Ρήγας Γκόλφης. Αὐτὸς ἔγραψε ἓνα γράμμα στὸν Ψυχάρη, καὶ πᾶνου στὸ γράμμα τοῦ Γκόλφη, γι' ἀπάντησιν, νὰ ποῦμε, σύνθεσε τὸ ἄρθρο του, «Ἡ φωνὴ τοῦ Ρήγα».

Ἀὐτὸ διαβάζουμε καὶ βρίζουμε. Ἐγχεῖ πεῖ κὶ αὐτὸ ὁ Δάσκαλος. Ἄ διαβάζανε πρὶ γράφουνε, ἂ διαβάζανε τὴν ἀρχὴ ἀκόμα τοῦ ἄρθρου «Ἡ φωνὴ σου, φίλε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἡ φωνὴ σου ἀπὸ μακριὰ ἐρχεται ἴσια μὲ δῶ καὶ τὰ λόγια τὰ γλυκά σου, ἀγαπημένε μου...», ἂ διαβάζανε τὴν ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου θὰ βλέπανε πὸς σὲ φίλο του μιλάει κὶ ἔχι στὸ Βασιλιά, σὲ φίλο του ἀγαπημένο, καὶ τοῦ ἀνοίγει τὴν καρδιά του καὶ τοῦ ξεμυστερεύεται τὸν πόνο του.

Θέλουμε νὰ μᾶς δείξει ἡ «Ἀκρόπολις» πὸν βρήκε τίς βρισιές γιὰ τὸ Βασιλιά μας, γιὰ νᾶν τίς διαβάσουμε καὶ μεῖς. Ἄ θέλει, τῆς ξαναστέλνουμε τὸ φύλλο νὰ μᾶς σημάδεψει μὲ κόκκινες μουλιές τίς βρισιές.

Ἄ θέλει ἀκόμη τῆς στέλνουμε κ' ἓνα ἄλλο φύλλο τοῦ «Νουμά», τὸν ἀριθμὸ 510 (21 τοῦ Σεπτεμβρίου, 1913) ὅπου στὴν πρώτη σελίδα (δηλ. σελίδα 147 τοῦ τόμου) δημοσιεύεται ἓνα ἄρθρο τοῦ Ψυχάρη «Εἰρήνη, καὶ πόλεμος». Στὸ ἄρθρο αὐτὸ ὑπάρχει ἓνα κεφάλαιο ἀλάκερο γιὰ τὸ Βασιλιά μας. Ἐκεῖ, ἀνάμεσα σ' ἄλλα, γράφει καὶ τὰκόλουθα: «Οἱ φίλοι μου θὰ ἔβρουνε πὸς ἀκόμα καὶ σὶς πιὸ μάθρες ὥρες, ὅταν τὸν κρινανε τόσο ἄδικα, πάντα μου ξεσπάθωσα γιὰ τὸ Διάδοχο. Νάτος πιά τώρα καὶ βασιλιάς. Καὶ τί βασιλιάς! Τοῦ χρωστῶ κάτι πὸν δὲν τὸ ὀποψιάζεται. Χρόνια εἶναι πὸν σιγὰ σιγὰ, συνεφετιάνεται στὸ νοῦ μου καὶ μεστῶνει ἓνας Διγενῆς Ἀκρίτας, ἓνα μεγάλο, ἐθνικὸ, λαϊκὸ παραμῦθι. Μὲ τοὺς δυὸ τελευταίους πολέμους, σὰ νὰ τὸ ἀντιλήφτηκα πιὸ καλά, σὰ νὰ ζουγραφίζονταν στὰ μάτια μου παστρινιώτερα οἱ γραμμές. Ἄντι πρόσωπα θὰ βάλω ἔθνη, πρόσωπα θὰ γίνουνε ἡ Ἑλλάδα, ἡ Τουρκία, ἡ Βουλγαρία, ἡ